

8.5.2026

VN/14911/2026

VALTIONAVUSTUKSEN HAKUILMOITUS

AVUSTUKSEN NIMI

Kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen toimintaedellytysten kehittäminen

Avustuksen yleiskuvaus

Valtionavustus on tarkoitettu kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen toteuttamisen edellyttämien koulutusrakenteiden kehittämiseen. Tavoitteena on kehittää sosiaalihuollon ammattihenkilöille psykoterapiakoulutuksen 1. vaiheen edellyttämän osaamisen tuottavan koulutuksen koulutussisältö sekä koulutuksen toiminnallinen rakenne.

Tarkoituksena on suunnitella ja mahdollisuuksien mukaan käynnistää sosiaalihuollon ammattihenkilöille suunnattu psykososiaalisten menetelmien koulutuskokonaisuus sosiaalityön yliopistollista koulutusta antavien yliopistojen yhteistyönä.

Avustuksen tausta

Myönnettävä valtionavustus perustuu Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteiseen vahvistaa psykoterapiapalveluiden saavutettavuutta uudistamalla psykoterapeuttikoulutusta kaksiportaiseksi ja säätämällä ensimmäisen portaan koulutus maksuttomaksi sekä tavoitteeseen kehittää perustason mielenterveyspalveluja. Lisäksi hallitusohjelman tavoitteena on parantaa psykoterapeuttien saatavuutta kehittämällä mielenterveysalan ammattilaisten koulutusta siten, että se mahdollistaa hoidon painopisteen siirtämisen alkuvaiheen matalan kynnyksen peruspalveluihin.

Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelma painottaa sosiaali- ja terveysalan koulutuksen sisältöjen ja toteutuksen kehittämistä siten, että ne mahdollistavat tehtävärakenteen ja työnjaon kehittämisen ja vastaavat työelämän osaamistarpeisiin. Ohjelman mukaan parannetaan mahdollisuuksia erikoistumiskoulutukseen ja osaamisen kehittämiseen sekä työuralla etenemiseen.

Hallitusohjelman toteuttamiseen liittyvässä valmistelussa on todettu, että on tärkeää mahdollistaa psykoterapiakoulutuksen 1. vaiheen mukainen osaaminen myös sosiaalihuollon ammattihenkilöille, joilta koulutusrakenteet vielä kokonaisuudessaan puuttuvat. Muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden osalta valmistelussa voidaan hyödyntää ainakin osittain jo olemassa olevia koulutusrakenteita tai niiden valmisteluun on jo aiemmin osoitettu kehittämisrahoitusta.

Parhaillaan on lausuntokierroksella hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta, jossa ehdotetaan lisättäväksi terveydenhuoltolakiin säännökset kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen ensimmäisen tason erikoispätevyys edellyttämän koulutuksen rahoituksesta ja sen perusteista koulutuksen toteuttamisen mahdollistamiseksi. Koulutus olisi opiskelijalle maksuton. Yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymälle sekä yliopistolle, jolla on psykologian tai lääketieteellisen alan koulutusvastuu, osoitettaisiin rahoitusta vuosittain valtion talousarviossa vahvistettavalla määrällä.

8.5.2026

VN/14911/2026

Lisäksi sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annettuun lakiin lisättäisiin säännökset sosiaalihuollon ammattihenkilöiden erikoispätevyydestä sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tunnistamiseksi erikoispätevyyden omaaviksi henkilöiksi. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin sosiaalihuollon ja terveydenhuollon laillistetun ammattihenkilön erikoispätevyyden edellyttämästä koulutuksesta ja sen tavoitteista.

Rahoitus toteutetaan valtion vuoden 2026 talousarviossa momentilla 33.03.63 ”Eräät erityishankkeet” olevan psykoterapiakoulutuksen uudistamiseen liittyvällä määrärahalla. Talousarvioon kirjattuna tavoitteena on kaksiportaisen psykoterapeuttikoulutuksen kehittäminen.

Avustusehdot

Avustusta ei voi käyttää muihin kuin tämän hakuilmoituksen mukaisiin kehittämistehtäviin.

Avustuksen käyttöaika on 1.6.2026 – 31.12.2027.

Avustus rajautuu ilmoituksen mukaiseen toimintaan.

Avustusta voidaan myöntää sosiaalihuollon ammattihenkilöille suunnattuun psykososiaalisten menetelmien erikoistumiskoulutukseen kehittämiseen enintään 300 000 euroa.

Valmistelussa tulee tehdä yhteistyötä hyvinvointialueiden, sosiaalihuollon ammattihenkilöiden koulutuksesta vastaavien ammattikorkeakoulujen sekä psykoterapiakoulutusta toteuttavien yliopistojen ja psykoterapiakoulutuksen kokonaisuudesta vastaavan psykoterapiakoulutuskonsortion kanssa. Lisäksi yhteistyötä tulee tehdä psykiatrisen ja mielenterveyden hoitotyön erikoisalan erikoistumiskoulutusta valmistelevan kehittämishankkeen kanssa.

Avustuksen hakijat

Valtionavustusta voi hakea sosiaalityön yliopistollista koulutusta antavien yliopistojen yhdessä sopima taho (joko joku em. mainituista tahoista tai niiden yhteenliittymä).

Avustuksen tavoite

Valtionavustus mahdollistaa sosiaalihuollon ammattihenkilöiden erityisosaamisen vahvistamisen siten, että he pystyvät osana sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmää ja sosiaalihuollon toimintaa vahvistamaan asiakkaan mahdollisuuksia saada tarvitsemaansa tukea matalalla kynnyksellä. Tavoitteena on, että sosiaalihuollon ammattilaisilla on riittävästi osaamista korjaavaan ja ennaltaehkäisevään työhön sekä keinoja tukea asiakkaiden hyvinvointia.

Hankkeen tavoitteena tulee olla suunnitella ja tuottaa koulutuksen sisällöllinen kokonaisuus, mukaan lukien opetussuunnitelman laatiminen ja opetuksen toteuttamisen suunnittelu, sekä ratkaista koulutuksen toteuttamiseen liittyvät keskeiset kysymykset, joita ovat mm.:

- Koulutuksen tarkoituksenmukainen hallinnollinen muoto
- Koulutuksen valintaperusteet, hakukelpoisuuden kriteeristö ja näiden vastaavuus valtakunnallisen yliopistojen psykoterapeuttikoulutuskonsortion kompetenssikriteeristöön

8.5.2026

VN/14911/2026

- Kaikkien sosiaalihuollon laillistettujen ammattihenkilöryhmien mahdollisuus koulutuksen suorittamiseen
- Hyvinvointialueiden psykososiaalisen työn tarpeet osana sosiaalihuoltoa (esimerkiksi Psykonetin selvityksen hyödyntäminen ja muiden yhteistyökumppaneiden asiantuntijuus)
- Koulutuksen kulurakenteen selvittäminen

Avustuksen hakeminen

Avustusta haetaan hakulomakkeella, jonka lisäksi tulee toimittaa arvio toiminnan kustannuksista (lomakkeet ovat sivulla https://stm.fi/valtiovavustukset_lomakkeet). Lisäksi hakemukseen tulee liittää suunnitelma avustuksella toteutettavasta toiminnasta. Hakemus lähetetään Sosiaali ja terveysministeriön kirjaamoon (kirjaamo.stm(at)gov.fi) viitteellä VN/14911/2026.

Hakuaika: 18.5 – 5.6.2026 klo 16.15

Hakemuksen arviointi

Valtiovavustukset ovat harkinnanvaraisia. Myönnettävän avustuksen määrää arvioitaessa otetaan huomioon, kuinka hyvin hakemuksessa kuvatun toiminnan voidaan arvioida saavuttavan avustuksen käytölle asetetut tavoitteet ja avustuksella toteutettavat toimenpiteet.

Valtiovavustuslain mukaiset yleiset edellytykset

Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtiovavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa.

Valtiovavustuksen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ovat (valtiovavustuslain 7 § 1 mom.):

- Tarkoitus, johon valtiovavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.
- Avustuksen myöntäminen on perusteltua valtiovavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.
- Avustuksen myöntäminen on tarpeellista, kun otetaan huomioon hakijan samaa muu julkinen tuki sekä hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus.
- Valtiovavustuksen myöntäminen vääristää vain vähän kilpailua ja markkinoiden toimintaa.
- Valtiovavustusta ei myönnetä tehtäviin, jotka rahoitetaan hyvinvointialueiden perusrahoituksella tai muulla valtiovavustuksella.

Esteitä avustuksen myöntämiselle

- Ministeriö hylkää hakemuksen, jos hakija on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuttaan antaa ministeriölle tietoja aiemmin myönnettyjen avustusten käytön valvontaa varten.
- Hakemus jätetään tutkimatta, jos se saapuu määräajan jälkeen.

Muita avustuksen käyttöön liittyviä ehtoja

8.5.2026

VN/14911/2026

- Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty.
- Sosiaali- ja terveysministeriön myöntämä avustus voi kattaa enintään tässä ilmoitetun ja avustuspäätöksessä määritellyn osuuden avustettavan toiminnan tai hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Avustus ei myöskään yhdessä muiden julkisten tukien kanssa saa ylittää hyväksyttävien kustannusten määrää. Hyväksyttävät kustannukset määritellään avustuspäätöksessä ja sen liitteissä.
- Avustuksen saajan taloudenhoito ja hallinto on järjestettävä asianmukaisesti.
- Avustuksen käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä.
- Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus tehdä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia, jotka ovat tarpeellisia valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa (valtionavustuslain 16 §).
- Avustuksen saajan tulee selvittää, onko sillä velvollisuus noudattaa hankintalainsäädäntöä, ja ottaa tämä toiminnassaan huomioon. Myös valtioon, kuntiin tai seurakuntiin kuulumaton avustuksen saaja voi olla velvollinen kilpailuttamaan hankintansa noudattaen hankintalain mukaisia menettelyitä.
- Jos avustuksen saaja täyttää julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit (esim. rahoituksesta yli puolet on julkista rahoitusta), avustuksen saajan tulee noudattaa hankintalakia kaikissa hankinnoissaan.
- Jos avustuksen saaja saa avustusta tiettyyn hankintaan yli 50 % hankinnan arvosta, saajan on tässä hankinnassa noudatettava hankintalakia.

(Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016).

Tuloksista ja avustuksen käytöstä raportointinen

Sosiaali- ja terveysministeriö seuraa ja ohjaa hankkeen etenemistä.

Valtionavustuksella toteutettavan kehittämistyön tulokset ovat kansallisesti hyödynnettävissä ja julkisesti saatavilla. Hankkeesta valmistuvat tuotteet ja kehittämistyön tulokset julkaistaan erikseen sovittavissa julkaisusarjoissa. Tuloksista ja avustuksen käytöstä raportoidaan STM:lle.

Lisätietoja

Juha Luomala, juha.luomala@gov.fi, p. 029 5163 492

Jenni Kangas, jenni.kangas@gov.fi, p. 029 5163 499

Tietoa sosiaali- ja terveysministeriön valtionavustuksista: <https://stm.fi/rahoitus-ja-avustukset/valtionavustukset>

Valtionavustuksista yleisesti: <https://vm.fi/valtionavustukset>